

Békességben élni

Amikor Jézus búcsúzott tanítványaitól, hagyatkozott. Úgy, ahogy az emberek általában hagyatkoznak. De ő nem földi értékeket hagyott tanítványaira, hanem szellemi tárházát, lelke mérhetetlen gazdagságát. Hosszan sorolhatnám, hogy mi mindent hagyott ránk, de nem teszem, mert ma úgy vélem, mind közül a legfontosabb a békesség. *„Békességet hagyok nektek: az én békességemet adom nektek...” (Jn 14,27)*

Az életben sok minden áll vagy bukik rajtunk. Igaz a mondás: mindenki a maga sorsának kovácsa. Mert valóban, sok esetben az egyénen múlik, hogy milyen életutat választ magának. Lehet a szorgalmas, munkás, tiszta életet választani, másokért élni. S lehet léha, könnyelmű, felelőtlen lépésekkel járni az életúton. De ha ez csak részben lenne saját döntésünk eredménye, az már biztosan tőlünk függ, hogy hogyan éljük meg a mindennapokat: békességesen vagy békétlenkedve, zúgolódva, irigykedve, gyűlölködve.

Úgy tűnik, a békességben élésnek kettős alapja van: a lehetőség és a szándék. S e kettő összefonódása adja a teljes összhangot Istennel, embertárunkkal, önmagunkkal. Pál apostol is erre figyelmeztet, amikor azt tanácsolja: *„Ha lehetséges, amennyire tőletek telik, éljétek minden emberrel békességben.” (Róm 12,18)*

Hogyan értsük ezt? Mi az, ami lehetséges, és mi az, ami rajtunk áll? A rajtunk álló lehetőségeket mérlegelve először is saját tűrőképességünkre kell gondolnunk. Ez egész életünk meghatározója, amely személyi, családi, közösségi életünkre kihat. Nem mindegy, hogy az amúgy is feszült légkörű munkahelyen magunk is in-

gerlékennyé válunk, vagy türelmesen végezzük feladatunkat. Az sem mindegy, hogy a családba, otthonunkba milyen hangulatot viszünk haza, ideges hangulatot, vagy pedig derűt, nyugodtságot és békességet. Egyáltalán nem mindegy, hogy a szülő gyermekét hangos kiabálással, vagy türelmes szeretettel neveli, tanítja. És persze az sem mellékes, hogy egy közösséghez, annak kérdéseire hogyan tudunk viszonyulni: a kákán is csomót kereső kritikával, állandóan valaki személyébe ütközve, vagy arra törekszünk, hogy a közösség hasznos és építő tagjai legyünk, akik szóval és tettel a békességet munkálják. Ezek bizony rajtunk álló, vagy múló dolgok, amelyekre lehetőségünk van. Mert a békességes élet lehetőségeit és feltételeit nem magunk teremtettük meg magunknak, hanem Atyánktól, a mi szerető Istenünktől kaptuk.

De mi történik akkor, ha az emberekké váló békességben élésünk nem rajtunk áll? *„Ne álljatok bosszút önmagatokért.” (Róm 12,19)* – válaszol az apostol. A bosszúállás fokozatosan születik meg az ember lelkében. Mondhatjuk azt is, hogy, hogy fokozatai, állomásai vannak. Első lépése a sértődés. Elég egy csipős megjegyzést tenni valakinek, vagy egy kemény szót használni valakivel szemben, s az máris megsértődhet. Aztán a sértődés haraggá növi ki magát. A harag pedig rossz tanácsadó, mert rendszerint elveszi az ember tisztánlátását, s a haragjában elvakult ember csak a megtorlást tartja fontosnak. Amikor a samaritánus falu lakói nem fogadták be Jézust, a tanítványok lelkében is forrt a bosszúállás vágya és javasolták mesterüknek, hogy büntesse meg azokat a visszautasítás miatt. Jézus

azonban inkább a tanítványokat dorgálta meg és figyelmeztette: *„Nem tudjátok, hogy milyen lélek van bennetek...” (Lk 9,51-56)* Azaz Istentől kapott lelkünk nem a háborúskodás, a bosszúállás, a gyűlölet, hanem inkább a szelídség, alázat, türelem és békeség lelke. A békességre való külső lehetőség pedig mindig adva van, még ha olykor el is van rejtve előlünk. Csak fel kell ismerni, tudni kell élni vele.

Időnként a bosszúállás bennünk is fortyogó fazékként, égő tűzként lobog. Hányszor kértünk „tűzet” az embertársra, ismerősre vagy ismeretlenre? Hányszor öntöttük ki forrongó lelkünk siftergő tűzét a hozzánk legközelebb állókra, szereteteinkre? Az is előfordult, hogy kárörömmel néztünk a másik ember megalázott arcára, s éreztünk győzelmi büszkeséget. De milyen áron tettük ezt? Jobban éreztük-e tőle magunkat, vagy békétlenségünk, nyugtalanságunk még nagyobb, fájdalmasabb lett? Esetleg még inkább elkeseredettek, bezártak lettünk, s vélt győzelmünkkel magunkra maradtunk? Nem véletlenül történt így.

Mert a háborúskodás, a harag, a bosszú soha, csupán a békesség az, ami felszabadít, táplál és felüdít. Erőt és ihletet ad az alkotáshoz, jókedvet a mához, reménységet a holnaphoz. Jézus békességének örököséiként érdemes hát arra törekednünk, hogy e békeség birtokosai, hordozói és annak szétosztói legyünk embertársaink között. Mi mit választunk?

Lakatos Csilla



Nemzeti ünnepünk

Nemzeti ünnepeink évről évre lehetőséget kínálnak arra, hogy újra felidézzük származásunkat és egész történelmünk igazságát. Nagyszerű alkalmat biztosítanak arra, hogy megvizsgáljuk, nemzetünk háza, vagy ha úgy tetszik, a haza épülete otthont adóan áll-e még, biztonságot ad-e számunkra, s mi mit teszünk, hogy az idő forogtatásában a holnapot is megérje. Ezekben a napokban természetesen István királyra, a magyarok államalapítójára emlékezünk, aki lerakta hazánk alapjait. Rá vonatkoztatjuk Jézus hegyi beszédből származó szavait, arról a bölcs emberről, aki sziklára építette a házat. Hiszen István király több mint ezer évvel ezelőtt őseinknek, és rajtuk keresztül a magyarok minden nemzedékének erős, csodálatos házat épített.

Éppen a hegyi beszéd igazsága az a szilárd alap, amelyre nagy királyunk ezt a házat építette. Jézus evangéliumának igazsága az a szikla, amelyre ő alapozott, és amely az embereknek adott isteni erőt tartalmazza. Adjunk hát hálát a mindenható Istennek ezért az alapért: mert ennek a nemzetnek a háza, a magyar történelem háza sziklára, nem pedig homokra épült.

István király nagyszerűsége abban áll, hogy felismerte, e nép megmaradásának, túlélésének egyetlen útja a kereszténység felvétele, és az, hogy a különféle törzsekből egy nemzetet alkosson. A nyugati emberi kultúra számára ugyanis csak a keresztény értékek tudtak szilárd alapot teremteni. S bár Magyarország most, ezer évvel később egyre inkább pluralista társadalommá válik, amelyben az egyes állampolgárok és csoportok eltérő értékrendszerekhez csatlakoznak, mégis a történelem arra tanít, hogy a modern emberiség életébe olyan alapvető keresztény értékek épültek be, amelyek birtokában az Ember megtalálja élete értelmét, miközben teljessé és gyümölcsözővé teheti azt.

Tűz Tamás:

Szent István király

*Jól megjelölte ezt az ezredévet:
keresztel írta rá kemény nevét,
mint halhatatlan győzelmi ék.
Alapkő lett, de kőnél súlyosabban
vetette el az épülő falakban
toronyszökkenőt, férfias hitét.*

*Amint alázatát mindegyre inkább
úrrá emeli roppant erején,
a bércre hág s egy országon tekint át,
hol hajnalpírban reszket még a fény.
Komor felhőkben bomlik ki a kék ég
s virrasztva várja népe ébredését
a századok szélfúttá reggelén.*

*Nem tétován, de biztos mozdulattal
lendül előre tervező keze,
míg port kavar és szilaj kedvvel nyargal
a forró puszták zendülő szele.
Bölcs szemmel néz a fényes távlatokba
s pillantásával féltőn átkarolja
a frissen szántott szűzi földeket.*

*Kegyes jobbjával törvényt ír, keményet,
hogy megkösse a rónák vad porát,
szőlő teremjen és kenyér, fehérebb
s hogy mindenki meglegye otthonát.
Áldott szigor, rendet hozó szelídség!
Arany szív, mely eltékozolja kincsét,
hogy új szívekben ragyogjon tovább!*

*Hát róla zengjen most a lelkes ének!
Uram, téged dicsérünk általa,
mert ő volt a te választott edényed,
apostolod; híved s a föld sava.
És ő volt ama bibliai sáfár;
kire be jó, hogy éppen rátaláltál,
midőn megvirradt napunk hajnala!*

István király ezt az örökséget tudatosan adta át a jövő nemzedékének. Tőle nemcsak a II. Szilveszter pápától kapott királyi koronát örököltük, hanem ránk hagyta szellemi vég-

rendeletét is, az alapvető és megsemmisíthetetlen értékek örökségét: a sziklára épített házat. Ez nem csupán tanítás, vagy törvények és tanácsok gyűjteménye, vagy pedig emberi mű; hanem mindenekelőtt szilárd tanúságtétel a keresztény életéről. Első királyunk olyan keresztény volt, aki hitt a kinyilatkoztatott igazságban, szívét Istenre és az igaz emberre, Jézusra hangolta, és habozás nélkül követte az ő tanítását.

Mi is akkor állunk szilárdan ezen a sziklán, ha Istenben, Jézusra tekintve élünk. Mert aki Jézust követve él, az ugyanazt a lelkületet ápolja magában, amely őbenne volt (Ef 2,5): feltétlenül engedelmeskedik az Atyának, nagylelkűen szereti felebarátját, és az Isten országának a világban való építésén fáradozik. Ez a mi hivatásunk és kötelességünk, ha azt akarjuk, hogy e nemzet épülete szilárdan fennmaradjon a történelmi változások között.

Mindnyájan tudjuk, milyen sok támadás érte ezt a házat különféle időkben a külső ellenségek részéről, és azt is, hogy mennyi nehézséggel kellett megbirkóznia a belső feszültségek és megosztottságok miatt. Ma Magyarországot nem fenyegetik külső ellenségek. Ezért eljött az idő, hogy megszabaduljon a lelki rabszolgaság különféle formáinak belső kötelékeitől is. Mert ez az egyedüli lehetőség az őskőtől épített ház megerősítésére. Ennek a vállalkozásnak sikeréhez azonban egyrészt az szükséges, hogy a benne lakók féken tudják tartani az egyéni jólétük önző és gátlástalan keresését, valamint az ellenségeskedés kísértését, amely újra meg újra egymás elleni küzdelemre uszítja az állampolgárokat, a társadalmi rétegeket. Másrészt e haza lakóinak ismerniük kell az igazságot nemzetük múltjáról, hogy tiszta önazonossággal rendelkezzenek, mert csak az erős, egységes, vallásos öntudat képes egy nemzetet táplálni, fejleszteni, megtartani, ez ad megmaradásunkhoz útmutatást, továbbélésünkhöz pedig erőt.

Lakatos Csilla